

Рецензія
на освітньо-професійну програму
«Поствоєнна соціально-психологічна реінтеграція»
другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю І10 Соціальна робота та консультування
галузі знань І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення

Програма спрямована на підготовку висококваліфікованих фахівців, здатних здійснювати соціально-психологічну підтримку, адаптацію та реінтеграцію осіб, груп і громад, постраждалих від війни. Її мета – формування компетентностей для вирішення складних і непередбачуваних завдань у сфері соціальної роботи, що вимагають інноваційних підходів, міждисциплінарних знань і високої професійної відповідальності. Унікальність програми полягає в її спрямуванні не лише на індивідуальну допомогу, але й на підтримку цілих громад у процесі відновлення та повернення до повноцінної участі в суспільному житті.

Рецензована програма має міждисциплінарний характер, інтегруючи сучасні підходи з галузей соціальної роботи, психології, управління, медико-соціальної допомоги та гуманітарного реагування. Її зміст сформовано на основі аналізу кращих національних і міжнародних практик соціально-психологічної підтримки та адаптований до реалій українського поствоєнного контексту. Важливою перевагою є орієнтація програми на запити роботодавців і пропозиції стейкхолдерів – представників академічного середовища, здобувачів освіти, фахівців-практиків, державних і громадських організацій, які брали участь у громадському обговоренні оновленого змісту програми.

У межах цієї програми було змінено назви освітніх компонентів, адаптовано їх зміст до нових вимог і посилено прикладний фокус. Зокрема, оновлені дисципліни – «Технології соціальної реінтеграції», «Кейс-менеджмент у роботі з військовими та ветеранами війни», «Супровід і підтримка сім'ї в умовах поствоєнного відновлення», «Психологічний супровід особистості в умовах поствоєнного відновлення», а також інші освітні компоненти – відображають актуальні теми, що стосуються травмотерапії, підтримки осіб з інвалідністю, етики професійної допомоги, протидії вигоранню фахівців та соціального прогнозування. Особливу увагу приділено формуванню навичок практичної роботи через стажування, тренінги, кейс-аналізи, а також виконання магістерської роботи.

Програма повністю відповідає структурним вимогам стандартів вищої освіти, передбачає чітко визначену логіку побудови: навчальні цикли загальної, професійної та практичної підготовки, блок дисциплін за вибором, інтегровану підсумкову атестацію. Загальний обсяг програми становить 90 кредитів ЄКТС, з яких 75% припадає на обов'язкові дисципліни, а 25% – на вибіркові компоненти. Така структура забезпечує гнучкість та індивідуалізацію освітньої траєкторії кожного здобувача в залежності від його професійних інтересів.

У програмі чітко визначено перелік компетентностей – інтегральної, загальних і фахових – а також програмних результатів навчання, які охоплюють знання, уміння, навички та цінності, необхідні для ефективної діяльності в сфері соціальної роботи. Усі ці елементи мають відображення у відповідних матрицях – компетентностей і результатів навчання, що забезпечує прозорість і логічність освітнього процесу. Програма також передбачає формування готовності до міждисциплінарної та міжвідомчої співпраці, управлінської та проектної діяльності, розробки стратегій реінтеграції та супроводу у поствоєнний період.

Зміст програми відповідає очікуванням роботодавців, які зацікавлені в залученні фахівців із сучасними знаннями у сфері психосоціальної підтримки, готових до практичного впровадження кейс-менеджменту, кризового консультування, а також соціального проєктування. Орієнтація на реальні потреби ринку праці забезпечує високу конкурентоспроможність випускників та відкриває широкі можливості працевлаштування в державних, муніципальних, громадських, волонтерських і міжнародних організаціях – зокрема, у Центрах допомоги врятованим, психологічних службах, системах соціального захисту, реабілітаційних центрах, військових підрозділах та проєктах соціальної мобілізації.

Таким чином, освітньо-професійна програма «Поствоєнна соціально-психологічна реінтеграція» є цілісним, науково обґрунтованим і практично значущим документом, який створює реальні можливості для якісної підготовки фахівців нового покоління. Вона не лише відповідає сучасним вимогам державних освітніх стандартів, але й інтегрує найкращі європейські підходи, враховує запити суспільства та рекомендації експертного середовища. У зв'язку з цим дана програма беззаперечно може бути рекомендована до впровадження в освітній процес Бердянського державного педагогічного університету для підготовки кваліфікованих фахівців у сфері соціальної роботи в умовах поствоєнного відновлення країни.

**Координаторка Центру
допомоги врятованим м. Дніпро**

Анна ТАРТИНСЬКИХ